

Barmhartig leven in crisistijd

3. Eten en drinken geven

DE ZEVEN WERKEN VAN BARMHARTIGHEID
Menno van der Beek, Mei 2020

I

Hij hing op straat rond. Ik had geen idee wat hij daar deed. Beleefd vroeg ik hem mee en bij het eten kwam hij langzaam los en nam hij ook het woord. Dat hebben we geweten.

II

Vooral bij een paar glazen mooie wijn: toen hij een aantal diepe dingen zei vielen alle gesprekken op hun plaats en zagen we de dwarsverbanden. Eindelijk.

Bijbel

Leviticus 19: 9-10 en 23: 22 | Jacobus 2: 1-19 | Spreuken 6: 30 | Lucas 16: 19-31

Beeldend

De broodbank in de Grote of St. Bavo te Haarlem

Waarom deze afbeelding?

Op het eerste gezicht ziet deze bank eruit als een gewone kerkbank uit een historische kerk (de bank dateert uit 1475). Maar dit is een *broodbank*. Voor de rij zitplaatsen is er een smalle tafel, en hier werd het brood voor de armen uitgedeeld.

Op de panelen tegen de achterwand staan teksten die gebaseerd zijn op Matteüs 25, 35-36.

Anno heden wordt hier, in de adventstijd, juist brood *verkocht* door de diaconie. De opbrengst is bestemd voor

een organisatie die zich bezig houdt met een van de Werken van Barmhartigheid (zie de tweede link hieronder).

Link

<https://www.bavo.nl/over-de-bavo-en-de-nieuwe-kerk/grote-of-st-bavokerk/fotos/>
(negende foto, DS09).

Toelichting

<http://janskerk-haarlem700.nl/deel1/page.html?id=Inleiding>.
En: <https://www.bavo.nl/informatie-kerkelijke-gemeente/diaconie/>

Muziek (1)

Johann Sebastian Bach, *Brich dem Hungrigen dein Brot BWV 39*

Waarom deze muziek?

Deze cantate werd geschreven bij de lezing van de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus¹. De tekst benadrukt hier dat hulp aan minderbedeelden een uiting is van het dankzeggen voor dat wat je zelf van God ontving.

Er is ook nog een mooi verhaal bij deze cantate: hij zou geschreven zijn met oog op een feestelijke kerkdienst waarin gevluchte protestanten uit Salzburg werden ontvangen. Dat leidde tot de bijnaam 'Flüchtlingscantate'. Jammer – het verhaal is verzonnen. De cantate klonk al in 1726 in de dienst, terwijl de bewuste vluchtelingendienst pas in 1732 plaatsvond. Het kan natuurlijk zijn, dat de cantate toen opnieuw geklonk, maar dat is alleen maar gissen.

Geluidsopname

<https://www.youtube.com/watch?v=yV25KhUH1BE> (Collegium Vocale Gent o.l.v. Philip Herreweghe)

Tekst en korte toelichting

www.eduardvanhengel.nl/werken/BWV_39. Hier zijn per onderdeel links naar een opname o.l.v. Ton Koopman te vinden. Ook is er een Nederlandse vertaling opgenomen

Muziek (2)

***Altijd welkom* (tekst: Christa Schenderling; muziek: Jelmer van der Veer en Kinga Bán; gezongen door: Kinga Bán.**

¹ Eerste zondag na Trinitatis (brieflezing: 1 Johannes 4, 16-21; evangeliëlezing: Lucas 16: 19-31).

Waarom deze muziek?

*Deel met mij in overvloed, er is genoeg.
Voel je vrij jezelf te zijn, je bent en blijft altijd welkom.*

Geluidsopname

<https://www.youtube.com/watch?v=UNMyuglNrcg>

Tekst

<https://www.musixmatch.com/lyrics/Kinga-B%C3%A1n/Altijd-Welkom>

Lied

O Vader, trek het lot U aan

Waarom deze muziek?

Een lied als een gebed. Het begint met gebed voor mensen in nood. Het loopt uit op gebed voor onszelf, de bidders: 'Doe ons hun naasten zijn in nood'.

Waar

Het is te vinden in het Liedboek van 2013 als nummer 995. Verder in het 'oude liedboek' (1973) als nummer 349, en in Weerklank als nummer 257. Het Liedboek van 2013 en Weerklank geven bij de tekst de bekende melodie van 'Vater unser im Himmelreich'.

Video

Op pad met de broodpater

Waarom deze video?

Geert Poels wordt *broodpater* genoemd. Iedere nacht haalt hij brood op en brengt dat rond. Niet bij betalende klanten, maar bij mensen die het niet kunnen betalen. 'Je moet een bepaalde mate van gestoordheid hebben om dit te kunnen doen', zegt hij. Waarom 'gestoord'? 'Je komt me toch een hoop pijn tegen! Ik doe het 's nachts want het is werk dat het daglicht niet verdraagt. Omdat de mensen zich kapot schamen.' Poels is als deze video in 2014 wordt opgenomen 84 jaar.

Waar?

<https://www.youtube.com/watch?v=F4fRaIX9xdo>

Zie ook

<https://www.gerritpoels.nl/>

Gedicht

Jaap Zijlstra, *Spijziging*

Wie kent de eenvoud van het breken,
de stille omgang van het brood?

Wie hoort de wijn van liefde spreken,
een liefde sterker dan de dood?

Er is een kind bereid tot delen,
het komt met brood, het komt met vis,
het geeft zijn voedsel aan de velen,
een weldaad in de wildernis.

Er staat tot ons geluk geschreven
dat God zeer overvloedig is,
wij zijn geschapen om te geven,
zo tonen wij zijn beeltenis.

Er is een mens ons bijgebleven,
bij brood en wijn hoor ik zijn stem,
als water vloeit zijn kostbaar leven,
een vis is tekenend voor hem.

Waarom dit gedicht?

Het antwoord is in het gedicht zelf te vinden...